

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی، درمانی تهران

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی
موسسه ملی تحقیقات سلامت

تاریخ :
شماره :
پیوست :

فرم ترجمان دانش نتایج تحقیق طرح‌های پژوهشی

موسسه ملی تحقیقات سلامت در نظر دارد نتیجه طرح‌های تحقیقاتی پایان یافته موسسه را بررسی و با استفاده از فرآیند ترجمان و تبادل دانش (Knowledge Translation & Exchange) دانش تولید شده را در اختیار مخاطبین و ذینفعان (از جمله عموم مردم، سیاست‌گزاران و تصمیم‌گیرندگان حوزه سلامت، گیرندگان و ارائه‌دهندگان خدمات مراقبتی و ...) قرار دهد. لذا ضروری است که کلیه پژوهشگران و اعضای محترم هیئت علمی فرم زیر را جهت سهولت فرآیند ترجمان و تبادل دانش تکمیل نمایند.

الف: مشخصات طرح:

عنوان کامل طرح: بررسی وضعیت KAP دندانپزشکی مبتنی بر شواهد در دندانپزشکان و تعیین موثرترین روش آموزشی آن در ایران
مجری طرح: دکتر شبنم سید زاده صابونچی

ب: مخاطبان طرح شما چه کسانی هستند؟ (از بین گروه‌های زیر حداقل یک گروه را انتخاب کنید و به طور دقیق توضیح دهید. گروه مخاطب به فرد یا گروهی گفته می‌شود که بتواند از نتایج طرح به طور مستقیم استفاده نماید.)

سیاست‌گزاران و تصمیم‌گیرندگان ارائه‌کنندگان خدمات بهداشتی

نتایج حاصل از طرح نشان دهنده وضعیت رویکرد دندانپزشکی مبتنی بر شواهد در بین اعضای هیأت علمی، دستیاران تخصصی و دندانپزشکان عمومی است که به سیاست‌گزاران و تصمیم‌گیرندگان در رأس این امکان را می‌دهد که بتوانند به دنبال آن راجع به کیفیت خدمات سلامت دهان ارائه شده به خدمت‌گیرندگان دید کلی پیدا کنند. همچنین با توجه به اهمیت رویکرد دندانپزشکی مبتنی بر شواهد برای نهادینه شدن آن با توجه به آگاهی و نگرش افراد مورد مطالعه برنامه ریزی و تصمیم‌گیری نمایند. همچنین در فاز مداخله آموزشی آگاهی و نگرش ارائه‌کنندگان خدمات بهداشتی ارتقاء می‌یابد و روش مؤثر برگزاری برنامه‌های آموزشی نیز برای کاربرد توسط برنامه ریزان آموزشی تعیین می‌گردد.

ج: پیام اصلی حاصل از طرح پژوهشی: (حداکثر ۴۰۰ کلمه به همراه کلید واژگان)

در کل ۳۷۷ عضو هیأت علمی، ۳۷۰ نفر دستیار و ۴۲۱ دندانپزشک عمومی پرسشنامه‌های تکمیل شده را تحویل دادند. میانگین سنی اعضای هیأت علمی، دستیاران و دندانپزشکان عمومی به ترتیب برابر بود با ۳۹/۰۹ (انحراف معیار=۷/۶۴)، ۲۸/۸۹ (انحراف

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
بهداشتی، درمانی تهران

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی
موسسه ملی تحقیقات سلامت

تاریخ :
شماره :
پیوست :

معیار= $3/75$ و $37/62$ (انحراف معیار= $9/79$). سابقه آشنایی قبلی با رویکرد دندانپزشکی مبتنی بر شواهد در بین 22% اعضای هیأت علمی، $14/4\%$ دستیاران و 9% دندانپزشکان عمومی مشاهده گردید که تفاوتها در بین سه گروه مورد مطالعه از نظر آماری معنادار بود ($P < 0/0001$). میانگین نمرات اساتید، دستیاران و دندانپزشکان عمومی در دامنه 6 تا 36 به ترتیب عبارت بود از $4/68 \pm 15/32$ ، $4/2 \pm 12/36$ و $4/93 \pm 11/37$ که به نظر پایین می رسیدند. اما در عین حال اعضای هیأت علمی و دستیاران نسبتا دانش واقعی بالایی نسبت به اصول رویکرد دندانپزشکی مبتنی بر شواهد داشتند اما نمرات دانش واقعی در بین دندانپزشکان عمومی نسبتا پایین بود که تفاوت بین گروه ها از نظر آماری معنادار بود ($P < 0/0001$).

در بین منابع شواهد رده بالا کتابخانه کوکران پایین ترین میزان استفاده را در بین اعضای هیأت علمی $2/7 \pm 2/67$ ، دستیاران $2/74 \pm 2/63$ و دندانپزشکان عمومی $2/64 \pm 3$ داشته است که تفاوت بین سه گروه معنی دار نبود ($P < 0/05$). اما در بین منابع شواهد رده پایین کتابهای جامع بیشترین استفاده را در بین هر سه گروه اعضای هیأت علمی $1/87 \pm 7/62$ ، دستیاران $2/01 \pm 7/55$ و دندانپزشکان عمومی $2/64 \pm 3$ داشتند که تفاوت بین میانگینها معنی دار بود ($2(2X = 203/41$) و $P = 0/0001$.

با این وجود هر سه گروه در حیطه نگرش نسبت به رویکرد دندانپزشکی مبتنی بر شواهد و تمایل به شرکت در کارگاه های آموزشی نمرات بالایی داشتند. علاوه بر این روابط معنادار آماری بین نگرش با دانش واقعی اصول رویکرد دندانپزشکی مبتنی بر شواهد، دانش ادراکی ارزیابی نقادانه، تمایل به شرکت در کارگاه و آشنایی قبلی با رویکرد دندانپزشکی مبتنی بر شواهد در هر سه گروه مورد مطالعه مشاهده گردید. نتایج مداخله آموزشی بیانگر ارتقاء نمرات دانش و نگرش اعضای هیأت علمی در گروه دریافت کننده مداخله بود.

بنابراین با توجه به نتایج طراحی و اجرای دوره های آموزشی دندانپزشکی، ارائه گواهی های آموزشی رویکرد دندانپزشکی مبتنی بر شواهد و امتیاز دادن به آنان جهت احتساب برای ارتقاء رتبه اعضای هیأت علمی و دسترسی آسان و راحت به منابع شواهد رده بالا می تواند در اجرای رویکرد دندانپزشکی مبتنی بر شواهد مؤثر واقع شود.

کلید واژه: دندانپزشکی مبتنی بر شواهد، اعضای هیأت علمی، دستیاران، دندانپزشکان عمومی، دانشکده، ایران

د: برنامه شما برای کاربست نتایج چیست (لطفا دقیقا منطبق با بخش مربوطه و گانت چارت در فرم پروپوزال تنظیم گردد)

تاریخ :
شماره :
پیوست :

◆ از فهرست زیر می توانید استفاده نموده و یا رهنکارهای دیگری را پیشنهاد نمایید) بدیهی است هر طرح می تواند از چندین روش برای ترجمان دانش استفاده نماید.

- ❖ تهیه خلاصه یک-سه
- ❖ تشکیل جلسه با ذینفعان
- ❖ چاپ مقاله

در مقالات علمی نتایج مطالعه را برای آگاهی ارائه دهندگان خدمات دندانپزشکی، تعلیم دهندگان دانشجویان دندانپزشکی و سیاستگذاران می توان چاپ نمود. همچنین برای بکارگیری نتایج می توان با ذی نفعان که هم خدمت گیرندگان و هم سیاستگذاران را شامل می شود تشکیل جلسه داد یا سمینارهای علمی راجع به رویکرد دندانپزشکی مبتنی بر شواهد و وضعیت آن در سه گروه مورد مطالعه اعضای هیأت علمی، دستیاران تخصصی و دندانپزشکان عمومی برگزار نمود